gemeente Krimpenerwaard

Nr.: ZK16002543 / 19-0009302

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering : 14 mei 2019

Onderwerp : Aanvragen ontheffing provincie inzake Melkgeitenbedrijf

Datum : 9 april 2019

Korte samenvatting
Aan de raad wordt voorgesteld een ontheffing van de Omgevingsverordening Zuid-Holland te vragen aan de provincie Zuid-Holland ten behoeve van het legaliseren van de strijdigheden op het perceel Koolwijkseweg 6 en 6a te Stolwijk, melkgeitenbedrijf MooiMekkerland.

Voorgesteld besluit
De raad wordt voorgesteld om in te stemmen met het aanvragen van de ontheffing van de Omgevingsverordening Zuid-Holland aan de provincie Zuid-Holland door het college overeenkomstig het concept.

Inleiding
Sinds 2001 is aan de Koolwijkseweg 6 en 6a te Stolwijk Melkgeitenbedrijf MooiMekkerland gevestigd. In de loop der jaren is dit bedrijf uitgegroeid tot een volwaardig agrarisch bedrijf. Voor diverse uitbreidingen (vanaf 2016) is eerst nadien vergunning aangevraagd.

In maart en april 2016 zijn er aanvragen omgevingsvergunning eerste fase (bouwen en afwijken bestemmingsplan) en tweede fase (milieu) ingediend. Het heeft de nodige tijd en inspanning gekost de aanvrager ertoe te bewegen de aanvragen aan te vullen c.q. te vervolmaken.

Op 7 april 2016, 3 en 23 augustus 2017 en 4 oktober 2018 hebben wij verzoeken om handhaving ontvangen. De verzoeken om handhaving hebben betrekking op het bestemmingsplan, de milieuwetgeving, de Omgevingsverordening Zuid-Holland (voorheen: Verordening ruimte 2014) en het handelen zonder vereiste vergunning(en) door het Melkgeitenbedrijf MooiMekkerland. Op 22 november 2017 is besloten een waarschuwingsbrief te verzenden om een einde te maken aan de overtredingen. Tegen deze beslissing is bezwaar gemaakt. Dit heeft ertoe geleid dat op 3 december 2018 een last onder dwangsom is opgelegd. Hierbij zijn de overtredingen in drie categorieën ingedeeld:

1. overtredingen C, Db, E, F, G, H 1 t/m 4 en M t/m V welke mogelijk te vergunnen zijn met instemming van provincie Zuid- Holland en gemeenteraad (oranje);
2. overtredingen I, J, K en H 1 en 4 welke te vergunnen zijn zonder instemming provincie Zuid-Holland en gemeenteraad (groen);
3. overtredingen welke zeker niet kunnen worden gelegaliseerd, het gaat dan om overtredingen L, Aa, C, Da, H5, H6 (rood).

De ‘groene overtredingen’ kunnen worden gelegaliseerd. De ‘rode overtredingen’ kunnen niet worden gelegaliseerd en handhaving ten aanzien van deze overtredingen vindt plaats door middel van de last onder dwangsom van 3 december 2018. Voor de overtredingen welke mogelijk gelegaliseerd kunnen worden met instemming van de provincie (‘oranje overtredingen’) is (indien blijkt dat er sprake is van strijd) een ontheffing van de Omgevingsverordening Zuid-Holland noodzakelijk. Op 21 december 2018 respectievelijk 12 februari 2019 zijn er vragen gesteld aan Gedeputeerde Staten (hierna: GS) over de ‘geitenstop’. Bij brieven van 23 januari en 18 maart 2019 heeft de provincie Zuid-Holland laten weten geen medewerking te willen verlenen aan een ontheffing. GS gaan ervan uit dat de gemeente de handhavingsacties voortzet.

Beoogd resultaat
Het aanvragen van een ontheffing van de Omgevingsverordening Zuid-Holland bij de provincie Zuid-Holland.

Argumenten
1.1 De Omgevingsverordening Zuid-Holland verzet zich niet tegen het verlenen van de - voor het in werking treden van deze verordening aangevraagde – omgevingsvergunningen
De aanvragen omgevingsvergunning zijn in 2016 aangevraagd. De Verordening ruimte 2014 (met ingang van 1 april 2019 vervangen door de Omgevingsverordening Zuid-Holland) is op 20 december 2017 vastgesteld door Provinciale Staten.

1.2 De Omgevingsverordening Zuid-Holland is ten aanzien van de 'geitenstop' onverbindend
Artikel 6.18, lid 1, onder k en artikel 3.14, lid 1 van de Omgevingsverordening Zuid-Holland is vastgesteld in strijd met de rechtszekerheid en het zorgvuldigheidsbeginsel is, omdat de vaststelling niet vooraf gegaan is door de gebruikelijke zienswijzeprocedure. Ook is er ten onrechte niet voorzien in overgangsrecht, waardoor gesteld kan worden dat dit deel van de Omgevingsverordening Zuid-Holland mogelijk onverbindend is.

1.3 Er kan ontheffing verleend worden voor zover de verwezenlijking van het gemeentelijk ruimtelijk beleid wegens bijzondere omstandigheden onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot de met die regels te dienen provinciale belangen
De ruimtelijke kwaliteit van onderhavige ontwikkeling sluit aan op het gemeentelijke ruimtelijke beleid, dat is gericht op de handhaving en versterking van het agrarische karakter van het buitengebied. De ontwikkeling past tevens binnen het in de toelichting op het vigerende bestemmingsplan 'Landelijk gebied (voormalige gemeente Vlist)' (pagina's 52-53), waarin wordt ingezet op het behouden van grondgebonden en niet-grondgebonden agrarische bedrijven en nadrukkelijk wordt overwogen dat het voor de ondernemer interessant moet blijven om in het gebied te blijven boeren.

1.4 De continuïteit van het bedrijf is afhankelijk van (het behouden van) de gerealiseerde uitbreiding met in begrip van het huidig aantal dieren
Dit heeft het bedrijf gemotiveerd gesteld. Het wordt bovendien bevestigd in het door de gemeente ingewonnen advies van de agrarische beoordelingscommissie. Indien onderhavige ontwikkeling geen doorgang vindt, zal dit naar verwachting leiden tot het einde van het agrarische bedrijf en zodoende tot beëindiging van de agrarische bedrijvigheid op dit perceel. Dit doet afbreuk aan het nadrukkelijke streven om agrarische bedrijvigheid in het buitengebied te behouden en te versterken;

1.5 Voor de volksgezondheid staat nog altijd niet vast dat sprake is van een gezondheidsrisico voor omwonenden van een geitenhouderij
De risico's voor de gezondheid zijn niet van dien aard dat onderhavige ontwikkeling om die reden zou moeten worden geblokkeerd. Zo bestaat er onvoldoende vrees voor het ontstaan van Q-koorts. Er is sprake van verplichte vaccinatie en toezicht. Uit de m.e.r.-beoordeling door de Omgevingsdienst Midden-Holland is gebleken dat het enige mogelijke aspect met betrekking tot de volksgezondheid verband houdt met fijnstof, terwijl hier sprake is van een modern, gesloten bedrijf met verplaatste emissiepunten (verder weg van woningen) en vernieuwde ventilatoren waardoor de fijnstofuitstoot ter plaatse van woningen - ondanks de uitbreiding - nauwelijks toeneemt en voldoet aan alle grenswaarden en richtlijnen.

Kanttekeningen
1.1 Het aanvragen van de ontheffing kan gevolgen hebben voor de onderlinge verstandhouding
Gedeputeerde Staten zouden het gevoel kunnen krijgen dat de gemeente vraagt naar de bekende weg, nu door Gedeputeerde Staten al is aangegeven dat men geen medewerking wil verlenen.

Alternatieven
1. er wordt geen ontheffing aangevraagd en de raad wordt verzocht de verklaring van geen bedenkingen te weigeren, waarna de aangevraagde omgevingsvergunning eerste fase moet worden geweigerd;
2. B&W vragen geen ontheffing aan, vragen de raad een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) af te geven en verlenen omgevingsvergunning eerste en tweede fase.

Alternatief 1:
Argumenten om geen ontheffing te vragen zijn:

- gezondheid. Het kan zijn dat in de toekomst het VGO-3 onderzoek aantoont dat er causaal verband bestaat tussen het krijgen van longontsteking en het wonen in de nabijheid van een geitenhouderij, er mogelijk geen maatregelen kunnen worden genomen en vanwege de afstand ten opzichte van woningen er sprake is van een gezondheidsrisico;
- dat GS al hebben aangegeven niet bereid te zijn ontheffing te verlenen;
- wordt tegemoet gekomen aan de wens van een deel van de omwonenden.

Argument tegen het niet aanvragen ontheffing is:
wat gaat er gebeuren? De raad wordt gevraagd de verklaring van geen bedenkingen te weigeren. Hierna moet de omgevingsvergunning eerste fase geweigerd worden en kan de omgevingsvergunning tweede fase buiten behandeling gesteld worden, omdat er geen belang meer bestaat bij een beslissing. Het handhavingstraject wordt verder opgepakt; Aan de last onder dwangsom van het ODMH wordt gevolg gegeven. Per 1 juni 2019 mogen er maximaal 812 geiten aanwezig zijn;

- dit betekent dat circa 1.500 geiten afgevoerd moeten worden en het bedrijf niet langer levensvatbaar is;
- het is in dat geval (in afwijking van het beleid tot het versterken van agrarisch gebruik) meer de gemeente dan GS die in de weg staat aan legalisatie en MooiMekkerland zal dan procederen tegen de besluiten van de gemeente in plaats van tegen het besluit van GS.

Alternatief 2:
Argument om zonder (verzoek om) ontheffing omgevingsvergunningen te verlenen is:

- gesteld kan worden dat er geen sprake is van strijd met de Omgevingsverordening Zuid-Holland. Het gaat om bestaand gebruik. Het gaat binnen de planologie niet over het aantal te houden dieren. Omdat het aantal (bestaande) geiten niet toeneemt, is het toevoegen van bebouwing niet in strijd met de Omgevingsverordening Zuid-Holland. Het college en de raad hebben een zelfstandige bevoegdheid om vvgb en vergunningen te verlenen zonder inmenging van de provincie.

Argumenten tegen het verlenen van de omgevingsvergunningen zijn:

- de provincie zal hier waarschijnlijk niet mee akkoord gaan. De provincie zal zeer waarschijnlijk rechtsmiddelen aanwenden. Als eerste door het indienen van een zienswijze tegen het ontwerpbesluit. Daarna kan de provincie een (blokkerende) reactieve aanwijzing inzetten of kiezen voor het instellen van beroep en hoger beroep:
- de provincie zal mogelijk handhaving afdwingen (interbestuurlijk toezicht);
- de kwestie is dan meer een geschil geworden tussen de gemeente en de provincie in plaats van MooiMekkerland die gefrustreerd wordt door de provinciale ‘geitenstop’;
- mogelijk negatieve effecten op de goede onderlinge verstandhouding gemeente-provincie, temeer daar reeds twee keer medewerking is gevraagd.

Financiën
Niet van toepassing.

Juridische zaken
Over dit dossier is juridisch advies ingewonnen bij BHW Advocaten.

Participatie en extern overleg
Met de vennoten van het melkgeitenbedrijf vindt er regelmatig overleg plaats over de laatste stand van zaken. Verder heeft er een informatieavond plaatsgevonden met de bezwaarmakende omwonenden.

Vervolgtraject en uitvoering
Planning: het college vraagt de ontheffing aan bij de provincie.

Doorlooptijd: binnen één week na besluitvorming.

Als er een uiterste datum is voor de besluitvorming in de raad, dan datum en reden vermelden.
14 mei 2019. Op 1 juni 2019 loopt de begunstigingstermijn van de opgelegde last onder dwangsom ten aanzien van het aantal te houden dieren af. Voordat deze termijn afloopt, moet duidelijk zijn of er ontheffing bij de provincie aangevraagd wordt. Het aanvragen van de ontheffing vormt reden om de begunstigingstermijn opnieuw te verlengen met 6 maanden. Zodoende wordt voorkomen dat de dieren geruimd moeten worden dan wel wanneer dit niet gebeurt het geld geïnd moet worden. Het bedrijf is dan niet langer levensvatbaar. Dit zal hoogstwaarschijnlijk leiden tot bedrijfsbeëindiging, zoals genoemd wordt in het Abc-advies. Het huidig aantal dieren met de bijbehorende bebouwing is noodzakelijk voor een gezonde bedrijfsvoering. De verlenging moet voor 1 juni gebeuren.

Bijlagen
BIJL 1: luchtfoto met aanduidingen overtredingen -19-0010087
BIJL 2: overzicht overtredingen – 19-0009848
BIJL 3: brief GS 23 januari 2019 -19-0010089
BIJL 4: brief GS 18 maart 2019 – 19-0008243
BIJL 5: concept aanvraag ontheffing – 19-0010000 (aangepast)
BIJL 6: advies Abc – 18-0031141
BIJL 7: m.e.r.-beoordelingsbesluit vormvrij – 19-0010090
BIJL 8: rapport GGD – 18-0031143
BIJL 9: leeswijzer raadsvoorstel – 19-0010488 (aangepast)

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van gemeente Krimpenerwaard,

de secretaris, de burgemeester,

mw. mr. M. Plantinga mr. R.S. Cazemier

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Krimpenerwaard,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 9 april 2019 inzake het aanvragen ontheffing provincie inzake Melkgeitenbedrijf MooiMekkerland.

Besluit:

in te stemmen met aanvragen van de ontheffing van de Omgevingsverordening Zuid-Holland aan de provincie Zuid-Holland door het college overeenkomstig het bijgevoegde concept.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 14 mei 2019,

de griffier,	de voorzitter,
dr. M.L. van Muijen	mr. R.S. Cazemier